

10.5.2017

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

a magyarországi helyzetről
(2017/2656(RSP))

Birgit Sippel, Péter Niedermüller, Silvia Costa

az S&D képviselőcsoport nevében

Sophia in 't Veld, Guy Verhofstadt, Nathalie Griesbeck, Louis Michel

az ALDE képviselőcsoport nevében

Marie-Christine Vergiat, Cornelia Ernst, Gabriele Zimmer, Dimitrios

Papadimoulis, Martina Anderson, Malin Björk, Barbara Spinelli, Josu

Juaristi Abaunz, Kostadinka Kuneva, Merja Kyllönen, Patrick Le Hyaric,

Sabine Lösing, Helmut Scholz, Xabier Benito Ziluaga, Tania González

Peñas, Younous Omarjee, Lola Sánchez Caldentey, Estefanía Torres

Martínez, Miguel Urbán Crespo

a GUE/NGL képviselőcsoport nevében

Judith Sargentini, Ska Keller, Ulrike Lunacek, Benedek Jávor, Eva Joly,

Josep-Maria Terricabras, Helga Trüpel, Michèle Rivasi, Igor Šoltes,

Jakop Dalunde, Sven Giegold

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása a magyarországi helyzetről
(2017/2656(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ), különösen annak 2., 6. és 7. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 4., 12., 13., 14., 16., 18. és 21. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményére és az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatára, különösen a *Szabó és Vissy kontra Magyarország*, a *Karácsony és mások kontra Magyarország*, a *Magyar Keresztény Mennonita Egyház és mások kontra Magyarország*, a *Baka kontra Magyarország* és az *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* ügyekre,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára és számos, valamennyi tagállamra nézve kötelező emberi jogi ENSZ-szerződésre,
- tekintettel a Bizottság „A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret” című, 2014. március 11-i közleményére (COM(2014)0158),
- tekintettel 2015. december 16-i¹ és június 10-i², a magyarországi helyzetről szóló állásfoglalásaira, a 2013. július 3-i, „Az alapvető jogok helyzetéről: magyarországi normák és gyakorlatok” című³, 2012. február 16-i, a közelmúltbeli magyarországi politikai fejleményekről szóló⁴, és 2011. március 10-i, a magyar médiatörvényről szóló⁵ állásfoglalására,
- tekintettel a magyarországi helyzetről az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága által 2017. február 27-én tartott meghallgatásra,
- tekintettel a magyarországi helyzetről 2017. április 26-án tartott plenáris vitára,
- tekintettel a 27 tagállam vezetői, valamint az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által tett 2017. március 25-i római nyilatkozatra,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződést és az Európai Közösséget létrehozó szerződést módosító Lisszaboni Szerződést kihirdető 2007. évi CLXVIII. törvényre, melyet a Magyar Országgyűlés 2007. december 17-én fogadott el,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2017. április 27-i 2162 (2017)

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0461.

² HL C 407., 2016.11.4., 46. o.

³ HL C 75., 2016.2.26., 52. o.

⁴ HL C 249. E, 2013.8.30., 27. o.

⁵ HL C 199. E, 2012.7.7., 154. o.

számú, „Aggasztó fejlemények Magyarországon: a nem kormányzati szervezetekről szóló törvénytervezet és a Közép-európai Egyetem lehetséges bezárása” című határozatára,

- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának a menedékkérők automatikus fogva tartását engedélyező új magyarországi törvényről szóló 2017. március 8-i nyilatkozatára, valamint a Magyar Országgyűlés elnökéhez intézett 2017. április 27-i levelére, amelyben kérte a külföldről finanszírozott nem kormányzati szervezetekről szóló törvény elvetését,
 - tekintettel a Bizottság azon határozatára, hogy kötelezettségszegési eljárást indít Magyarország ellen a felsőoktatási törvényt módosító törvénnyel kapcsolatban, valamint tekintettel a többi, Magyarország ellen folyamatban lévő és várható kötelezettségszegési eljárásra,
 - tekintettel a Bizottság által a magyarországi „Állítsuk meg Brüsszelt!” nemzeti konzultációra adott válaszra,
 - tekintettel Avramopoulos biztos 2017. március 28-án tett magyarországi látogatására,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság által Timmermans alelnökhöz intézett levélre, amelyben a Bizottság véleményét kérték arról, hogy a határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló törvény összeegyeztethető-e az Unió menedékjogi jogszabályainak rendelkezéseivel, valamint a törvényben említett intézkedések végrehajtása tekintetében az Alapjogi Chartával,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és mivel ezek az értékek univerzálisak és közősek a tagállamokban (az EUSZ 2. cikke);
- B. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartája része az EU elsődleges jogának, amely tiltja a bármilyen alapú – úgymint nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor, szexuális irányultság vagy nemi identitás alapján történő – megkülönböztetést;
- C. mivel Magyarország 2004 óta az Európai Unió tagja, és mivel a közvélemény-kutatások szerint a magyar polgárok nagy többsége helyesli az ország európai uniós tagságát;
- D. mivel a Charta rendelkezése szerint a művészeteknek és a tudományos kutatásnak kényszertől mentesnek kell lenniük, az egyetemek szabadságát pedig tiszteletben kell tartani; mivel garantálja továbbá, hogy szabadon lehessen – a demokratikus elvek tiszteletben tartása mellett – oktatási intézményeket alapítani;
- E. mivel az egyesülési szabadságot védelmezni kell, és az élénk civil szféra létfontosságú szerepet játszik abban, hogy erősödjék a nyilvánosság részvétele a demokratikus

folyamatban, illetve erősödjék a kormányok elszámoltathatósága jogi kötelezettségeik tekintetében, beleértve az alapvető jogok és a környezet védelmét, valamint a korrupció elleni fellépést;

- F. mivel a menedékjog garanciát élvez, tiszteletben tartva 1951. július 28-i Genfi Egyezményt és a hozzá csatolt 1967. január 31-i, a menekültek státuszára vonatkozó jegyzőkönyvet, továbbá az EUSZ-szel és az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel (EUMSZ) összhangban;
- G. mivel 2016-ban a menedékjog iránti kérelmek 91,54%-át elutasították; mivel 2015 óta a Magyarországon a menedékjog területén elfogadott új törvények és eljárások arra kényszerítik a menedékkérőket, hogy egy olyan, a magyar területen található tranzitónán keresztül lépjenek be Magyarországra, amely naponta csak korlátozott számú – jelenleg 10 – személy számára teszi lehetővé a belépést; mivel nem kormányzati szervezetek többször is beszámoltak arról, hogy a magyar határon lévő migránsokat rövid úton, esetenként kegyetlen és erőszakos bánásmódot alkalmazva visszakényszerítik Szerbiába, és védelem iránti kérelmüket nem vizsgálják meg; mivel a magyar kormány nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy az uniós joggal összhangban áthelyezze a menedékkérőket;
- H. mivel az Európa Tanács emberi jogi biztosa az Emberi Jogok Európai Bíróságának megküldött, a Dublin III. rendelet értelmében a kérelmezők Ausztriából Magyarországra való átadása miatt Ausztria ellen benyújtott két panaszra vonatkozó, 2016. december 17-i írásbeli észrevételeiben kifejtette, hogy „a Magyarországon az utóbbi hónapokban a menedékjog és gyakorlatai terén bevezetett gyors változtatások miatt jelentős a kockázata, hogy az oda visszaküldött menedékkérők emberi jogai sérülnek”;
- I. mivel terrorcselekmény elkövetésével vádoltak meg és börtönbüntetésre ítélték 11 menekültet (az úgynevezett „röszkei 11-eket”), akik 2015. szeptember 16-án, egy nappal a szerb határ Magyarország általi lezárása után Röszkén tartózkodtak, többek között 2016 novemberében egy tisztességtelen bírósági eljárás során Ahmed H. ciprusi illetőségű szíriai állampolgárt 10 éves börtönbüntetésre ítélték pusztán azért, mert a feszültségek oldására megafont használt, és három tárgyat hajított a határőrökre;
- J. mivel 2015. december 16-i állásfoglalásának elfogadása óta számos ügyben aggodalmak merültek fel, nevezetesen a közpénzek felhasználásával, a civil szervezetek és emberijog-védők elleni támadásokkal, a menedékkérők jogaival, a polgárok tömeges megfigyelésével, az egyesülési szabadsággal, a szólásszabadsággal, a médiapluralizmussal és a Népszabadság bezárásával, a romák jogaival, többek között miskolci romák kilakoltatásával és a roma gyermekek oktatáson belüli szegregációjával, az LMBTI-személyek jogaival, a nők jogaival, az igazságszolgáltatási rendszerrel, többek között a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés lehetővé tételével, a Roma Parlament és a Phralipe Független Cigány Szervezet civil szervezetek székhelyükről való kényszer-kilakoltatásával és a Lukács Archívum megszüntetésének veszélyével kapcsolatban;
- K. mivel az „Állítsuk meg Brüsszelt!” nemzeti konzultáció – a bevándorlással és a terrorizmussal kapcsolatos nemzeti konzultáció és a kormány ahhoz kapcsolódó hirdetési kampánya – tartalma és nyelvezete erőteljesen megtévesztő és elfogult;

- L. mivel a *Szabó és Vissy* kontra *Magyarország* ügyben az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélete szerint a terrorizmus elleni titkos megfigyelésről 2011-ben bevezetett magyar jogszabály sértette a magán- és családi élet, a lakás és a levelezés tiszteletben tartásához való jogot; mivel az *Ilias és Ahmed* kontra *Magyarország* ügyben a Bíróság megállapította a röszkei tranzitónában fennálló feltételek tekintetében a szabadsághoz és a biztonsághoz, valamint a hatékony jogorvoslathoz való jog, a kérelmezők Szerbiába való kiutasítása tekintetében pedig az embertelen vagy megalázó bánásmóddal szembeni védelemhez való jog megsértését; mivel a *Baka* kontra *Magyarország* ügyben a Bíróság ítélete szerint Magyarország megsértette Baka András, a Legfelsőbb Bíróság korábbi elnökének a tisztességes eljáráshoz való jogát és a véleménynyilvánítás szabadságát;
- M. mivel a legutóbbi magyarországi fejlemények – nevezetesen a határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos egyes törvények és a menedéjogi törvény módosításáról szóló törvény, a felsőoktatási törvény módosításáról szóló, a Közép-európai Egyetemet közvetlenül fenyegető és a közvélemény által széles körben helytelenített törvény, valamint a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló törvényjavaslat (magyar országgyűlési iromány száma: T/14967) – aggodalomra adnak okot ezeknek az uniós joggal és az Alapjogi Chartával való összeegyeztethetőségét tekintve;
1. emlékeztet rá, hogy az EUSZ 2. cikkében felsorolt értékek valamennyi európai uniós tagállamban érvényesítendőek;
 2. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy az elmúlt néhány év magyarországi fejleményei nyomán súlyosan romlott a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok helyzete, többek közt a véleménynyilvánítás szabadsága, a tudományos élet szabadsága, a migránsok, a menedékkérők és a menekültek emberi jogai, a gyülekezési és egyesülési szabadság, a civil szervezetek tevékenységének korlátozása és akadályozása, az egyenlő bánásmóddal való jog, a kisebbségekhez tartozó személyek – köztük a romák, a zsidók és az LMBTI-személyek – jogai, a szociális jogok, az alkotmányos rendszer működése, az igazságszolgáltatás és egyéb intézmények függetlensége, valamint a korrupcióra és összeférhetetlenségre utaló számos aggasztó vád tekintetében, amelyek együttvéve rendszerszintű fenyegetést jelenthetnek a jogállamiságra nézve e tagállamban; úgy véli, hogy Magyarország az EU számára olyan vizsgát jelent, melynek során bizonyíthatja, hogy képes és hajlandó választ adni saját alapvető értékeinek valamely tagállam általi fenyegetésére és megsértésére; aggodalommal állapítja meg, hogy néhány más tagállamban a jogállamiság alácsúszása tekintetében a magyarországihoz hasonló, aggasztó tendenciák mutatkoznak;
 3. felhívja a magyar kormányt, hogy folytasson párbeszédet a Bizottsággal az ezen állásfoglalásban említett valamennyi kérdésben, különösen a migránsok, menedékkérők és menekültek emberi jogai, az egyesülés szabadsága, az oktatás és a tudományos kutatás szabadsága, a romák oktatáson belüli szegregációja és a várandós nők munkahelyi védelme tekintetében; megismétli, hogy ebben a párbeszédben mindkét félnek pártatlanul, bizonyítékokra alapozva és együttműködően kell részt vennie; felhívja a Bizottságot, hogy értékeléseiről tájékoztassa a Parlamentet;
 4. felhívja a Bizottságot, hogy szigorúan ellenőrizze az uniós források magyar kormány

általi felhasználását, különösen a menekültügy és a migráció, a nyilvános kommunikáció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a gazdaságfejlesztés területén, annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi társhoz tartozó projekt maradéktalanul megfeleljen mind az elsődleges, mind a másodlagos uniós jogoknak;

5. felhívja ugyanakkor a magyar kormányt, hogy helyezze hatályon kívül a határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos egyes törvények és a menedéjogi törvény módosításáról szóló törvényt és a felsőoktatási törvény módosításáról szóló törvényt, valamint vonja vissza a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló törvényjavaslatot (magyar országgyűlési iromány száma: T/14967);
6. fájtlalja, hogy a Bizottság nem reagált a Parlament azon – a magyarországi helyzetről szóló, 2015. június 10-i és 2016. december 16-i állásfoglalásában foglalt – kérésére, hogy aktiválja a jogállamiság megerősítésére irányuló uniós keretét annak érdekében, hogy az érintett tagállammal folytatott párbeszéd révén megelőzze a jogállamiságot rendszerszinten fenyegető veszélyek további fokozódását; úgy véli, hogy a jelenlegi bizottsági megközelítés elsősorban a jogszabályok marginális, technikai vonatkozásaival foglalkozik, figyelmen kívül hagyva a tendenciákat, az ismétlődő mintákat és az intézkedéseknek a jogállamiságra és az alapvető jogokra gyakorolt együttes hatását; úgy véli, hogy a kötelezettségsegzési eljárások a legtöbb esetben nem eredményeztek tényleges változásokat és nem kezelték a helyzetet annak szélesebb összefüggésében;
7. úgy ítéli meg, hogy a jelenlegi magyarországi helyzet az EUSZ 2. cikkében foglalt értékek súlyos megsértése egyértelmű kockázatának minősül, és indokolja az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárás megindítását;
8. ennek megfelelően utasítja Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságát, hogy kezdje meg az eljárást, és készítse különjelentést Magyarországról annak érdekében, hogy a plenáris ülés az eljárási szabályzat 83. cikkével összhangban szavazzon a Tanácsot az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (1) bekezdése szerinti intézkedésre felhívó, indokolással ellátott javaslatról;
9. megismétli, hogy a Parlament 2016. október 25-i, a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló állásfoglalásának¹ megfelelően rendszeres, valamennyi tagállam, valamint a Tanács, a Bizottság és a Parlament részvételével zajló ellenőrzési folyamatra és párbeszédre van szükség az EU alapvető értékeinek – a demokrácia, az alapjogok és a jogállamiság – megóvása, továbbá a kettős mérce elkerülése érdekében;
10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak, Magyarország elnökének, kormányának és parlamentjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Európa Tanácsnak.

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0409.